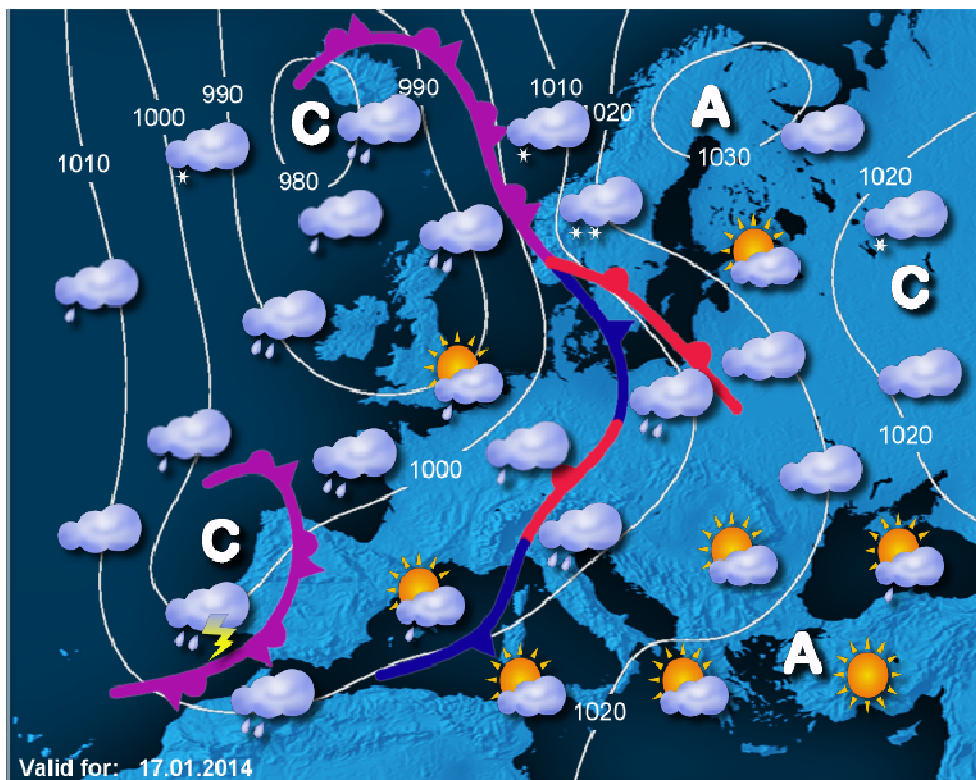

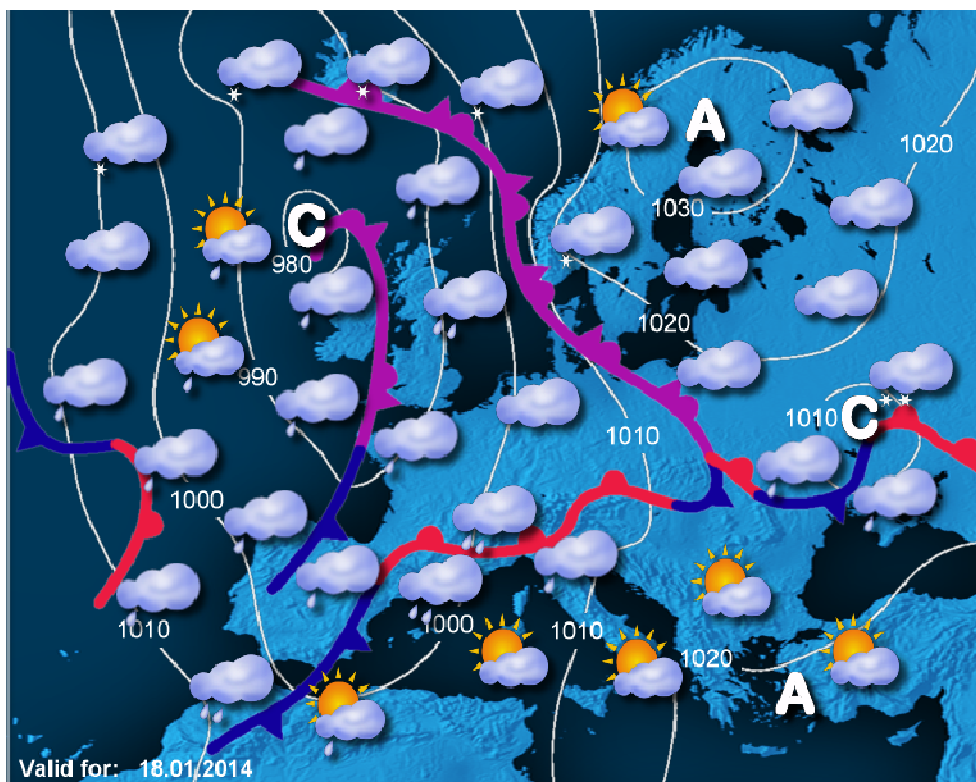
Obilne padavine od 17. do 19. januarja 2014

Splošna vremenska slika

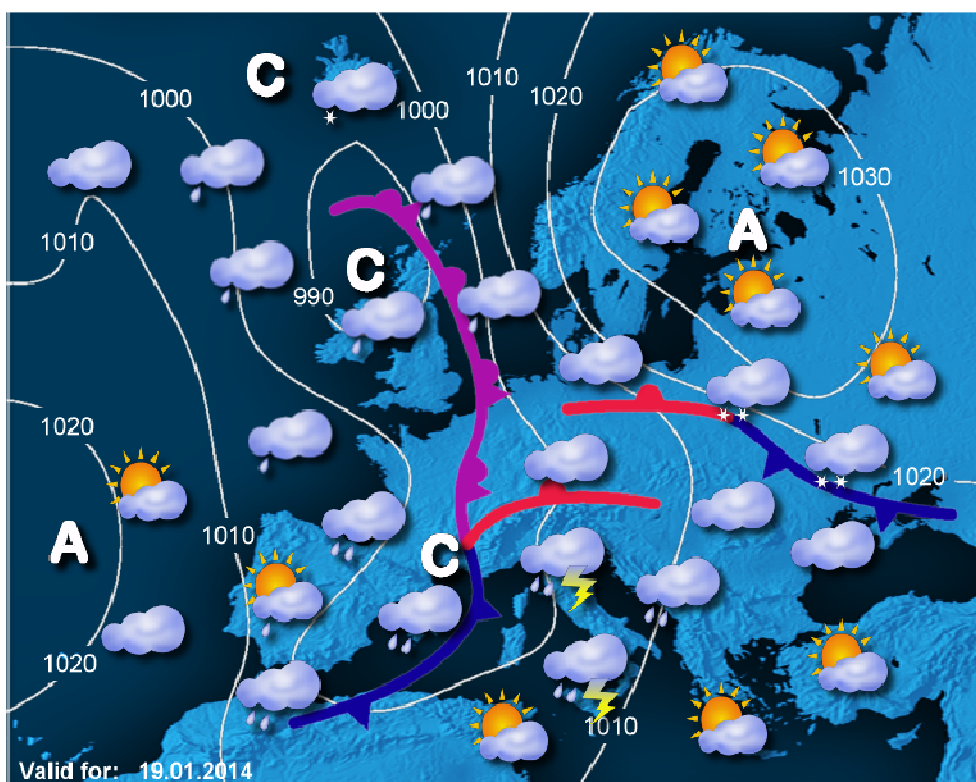
Nad severovzhodno Evropo je bilo območje visokega zračnega tlaka, nad severovzhodnim Atlantikom ter zahodno in delom srednje Evrope pa je bilo obsežno in globoko ciklonsko območje, ki se je širilo tudi nad zahodno in severno Sredozemlje (slike 1–3). V višinah je globoka in razmeroma ozka dolina s hladnim zrakom od severa segala do severnega Maroka in zahodne Alžirije. Nad nami je pihal močan jugozahodni, 19. januarja pa južni veter, s katerim je pritekal vse toplejši in vlažni zrak. Hkrati se je v noči na 19. januar v višjih plasteh ozračja s približevanjem višinske doline nekoliko ohladilo, ozračje je zato postalo bolj nestabilno. Vremensko dogajanje se je v noči na 20. januar umirilo.

Slika 1. Vremenska slika nad Evropo 17. januarja zgodaj popoldne

Slika 2. Vremenska slika nad Evropo 18. januarja zgodaj popoldne

Slika 3. Vremenska slika nad Evropo 19. januarja zgodaj popoldne

Vremenska opozorila

Zaradi obilnih padavin v Julijskih Alpah na začetku obravnavanega obdobja je Državna meteorološka služba 18. januarja ob 13. uri izdala naslednje opozorilo:

V visokogorju Julijskih Alp je nevarnost snežnih plazov četrte stopnje.

Naslednje jutro je bilo izdano opozorilo pred obilnimi padavinami in nalivi:

Od nedelje zjutraj do druge polovice noči na ponedeljek bo v južni, jugozahodni in deloma osrednji Sloveniji padlo lokalno prek 50 litrov dežja na kvadratni meter. Ob nevihtah bodo možni nalivi.

Omenjeno opozorilo je bilo ob 13. uri osveženo in dopolnjeno z meritvami:

Do 13. ure je po podatkih avtomatskih meteoroloških postaj je na Ilirsko-Bistriškem padlo okoli 50, v Zasavju 40, na Celjskem in Koroškem pa okrog 30 l dežja na kvadratni meter. Na območju Snežnika, Bloške planote in Suhe krajine avtomatskih meritev ni, tam je bila sodeč po radarskih ocenah in gostoti razelektritev količina padavin lokalno še mnogo večja.

Danes popoldne se bodo padavine na zahodu še krepile, vmes bodo tudi nevihte in lokalni nalivi. Na Celjskem in Koroškem bodo pozno popoldne padavine predvidoma slabele, padlo bo lahko še okrog 25 litrov dežja. Do druge polovice noči na ponedeljek bo v južni, jugozahodni in deloma osrednji Sloveniji padlo še okrog 30, lokalno predvsem na skrajnem jugu Slovenije še prek 50 litrov dežja na kvadratni meter.

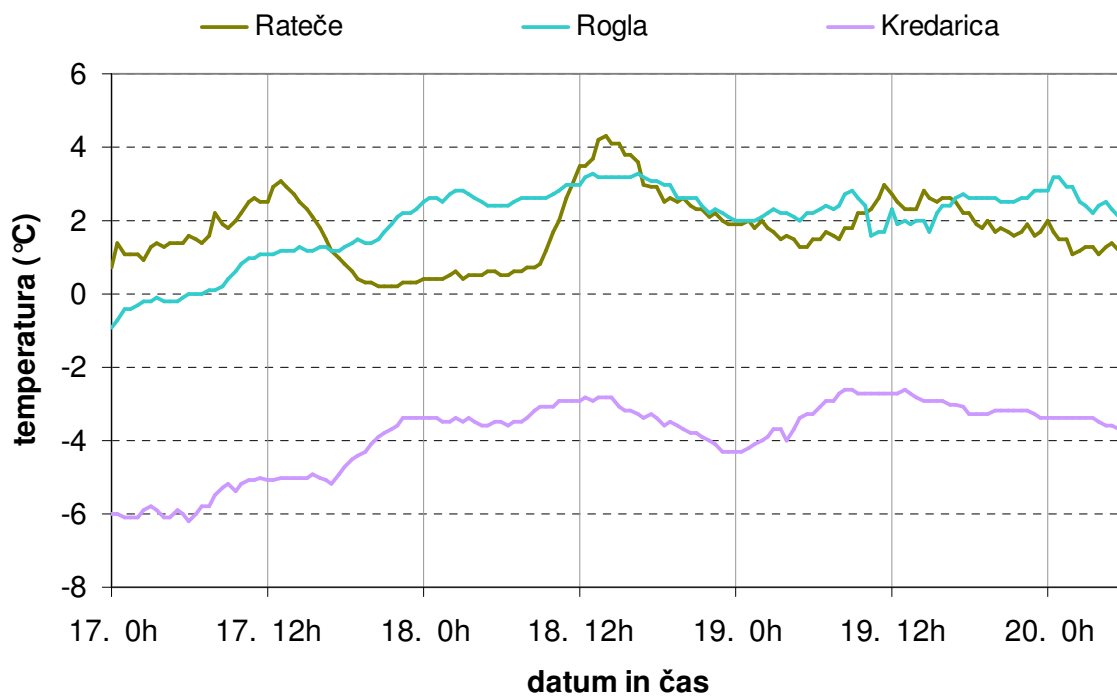
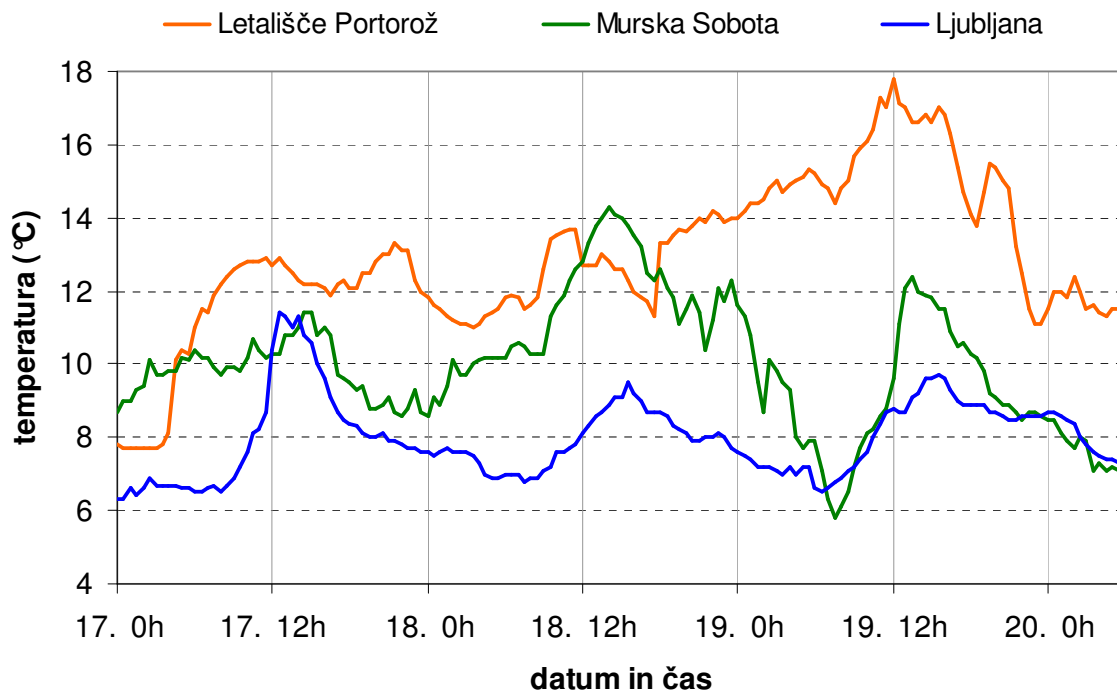
V evropskem sistemu Metealarm je bilo zaradi obilnih padavin za celotno Slovenijo izdano opozorilo druge, oranžne stopnje. Poleg tega je bil za severozahod prav tako izdan oranžni alarm zaradi velike nevarnosti snežnih plazov.

Razvoj vremena v Sloveniji

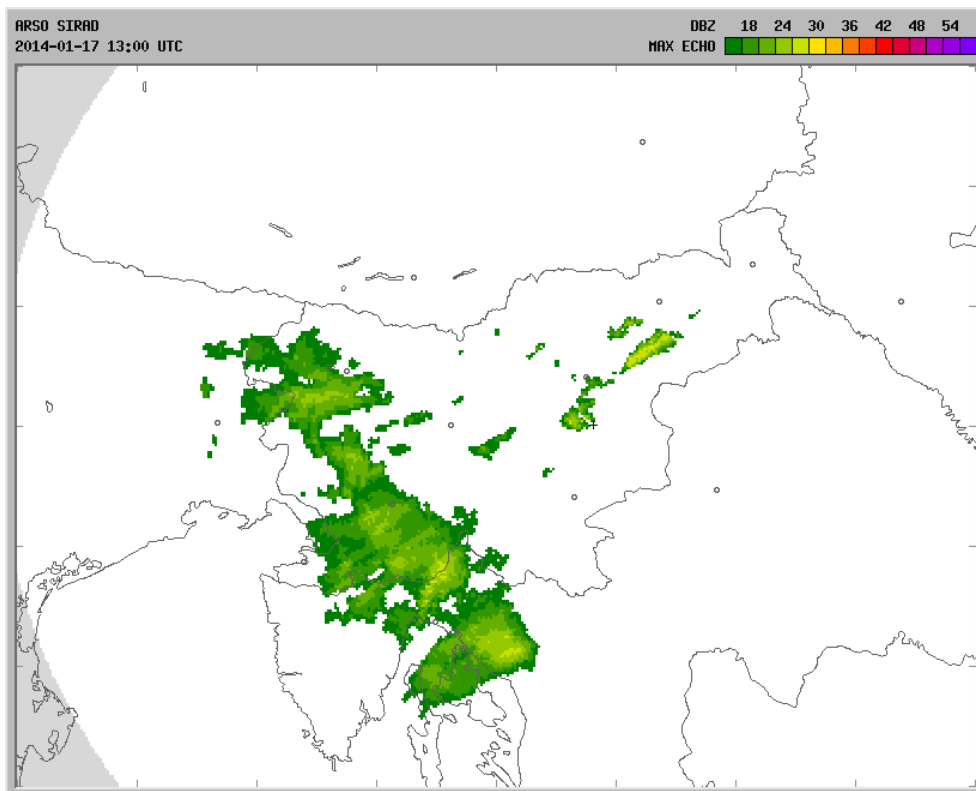
V petek, 17. januarja, je bilo oblačno. Padavine so se v zahodnih krajih krepile in se razširile tudi nad osrednjo in južno Slovenijo (sliki 5–6 in sliki 15–17). Meja sneženja je bila na okoli 1100 metrih, na območju Julijskih Alp in zahodnih Karavank na okoli 900 metrih. V vzhodnih krajih je bilo povečini suho. Jugozahodni veter je slabel. V soboto je bilo v severovzhodni Sloveniji povečini suho s kratkimi sončnimi obdobji. Drugod je prevladovalo oblačno vreme z občasnimi padavinami, nekoliko pogosteje je deževalo v zahodnih krajih. Meja sneženja se je dvignila na nadmorsko višino med 1200 in 1600 metrov. V noči na 19. januar so se padavine znova krepile, začele so se pojavljati nevihte (slika 8). Čez dan je pogosto deževalo, pojavljale so se nevihte. Nastajali so stacionarni padavinski pasovi, najbolj izrazit je potekal od območja Snežnika proti Zasavju, na širšem območju Celja in naprej proti Koroški (slike 9–13 in 17–18). Meja sneženja je bila med 1300 in 1700 metri. Ob morju je pihal jugo. V noči na 20. januar so se padavine prehodno razširile nad vso Slovenijo, a nato oslabele in marsikje ponehale.

V vseh treh dneh je bilo pretoplo za sredino januarja, zlasti po nižinah (slika 4). Na Letališču Portorož se je 19. januarja ob jugu in deloma sončnem vremenu segrelo do 18,3 °C, kar je

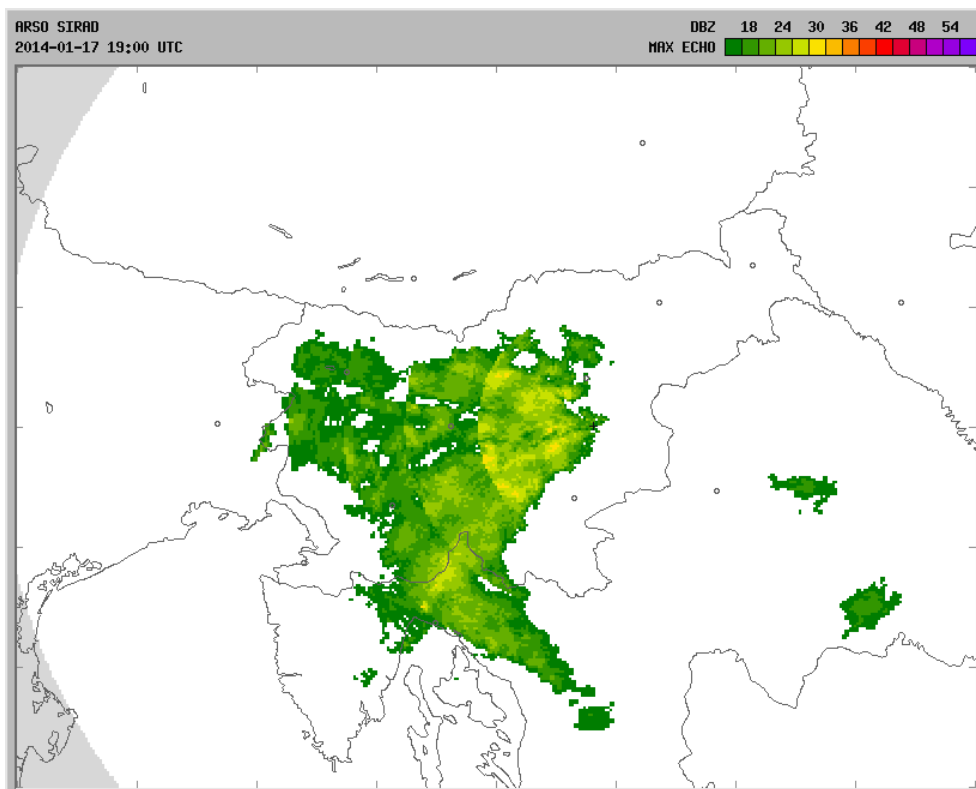
najvišja januarska vrednost v obdobju meritev od leta 1987 in verjetno tudi najvišja januarska temperatura zraka od sredine 20. stoletja.

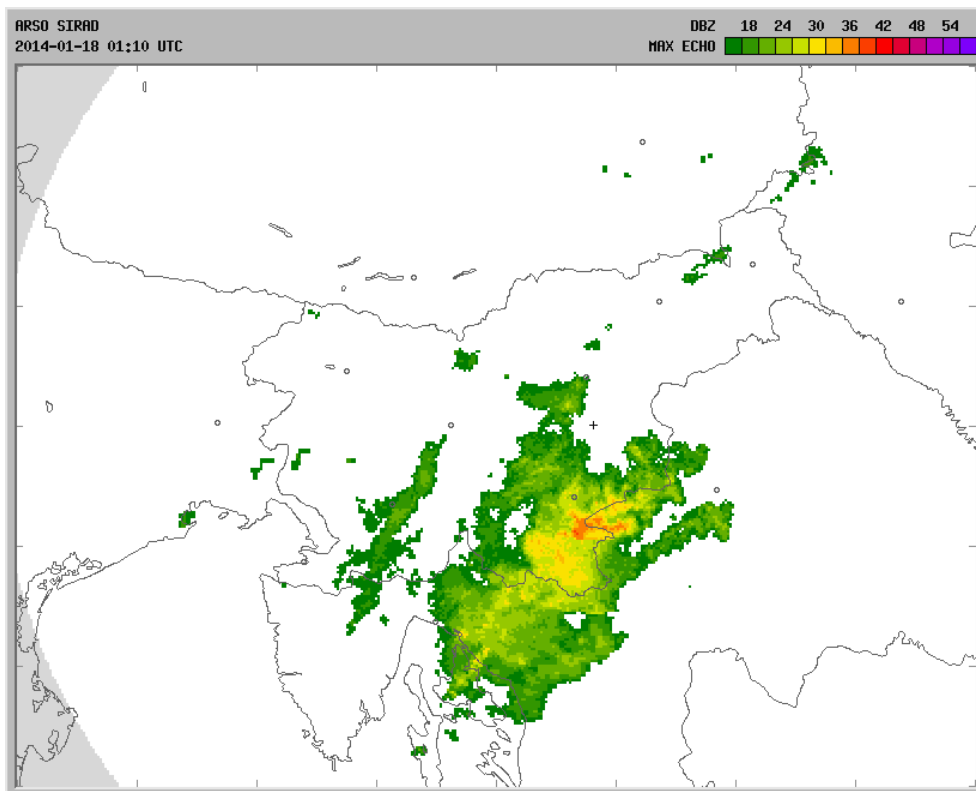
Slika 4. Časovni potek temperature zraka na izbranih nižinskih (zgoraj) in višinskih (spodaj) meteoroloških postajah

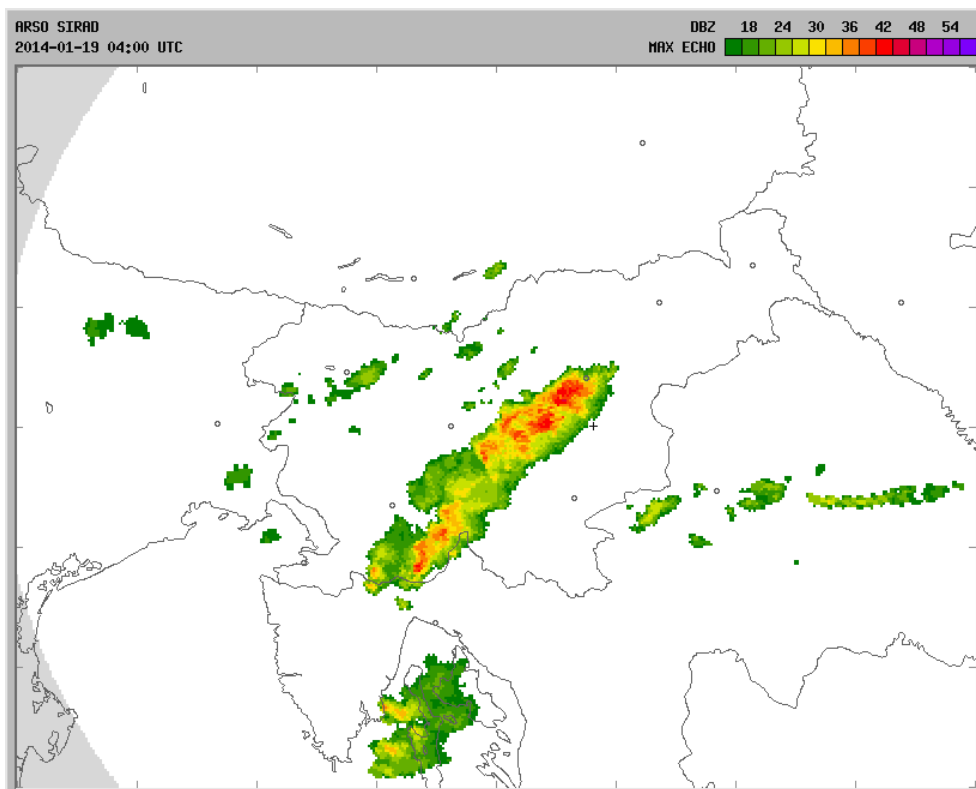
Slika 5. Največja radarska odbojnost padavin 17. januarja ob 14.00 po srednjeevropskem času.

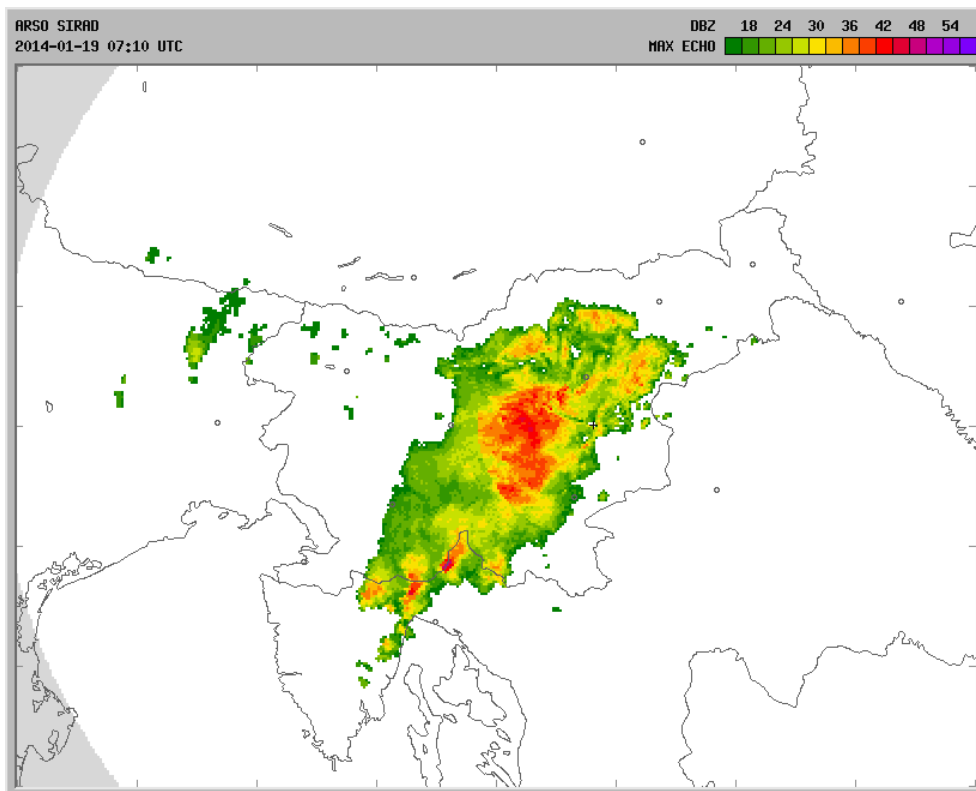
Slika 6. Največja radarska odbojnost padavin 17. januarja ob 20.00 po srednjeevropskem času.

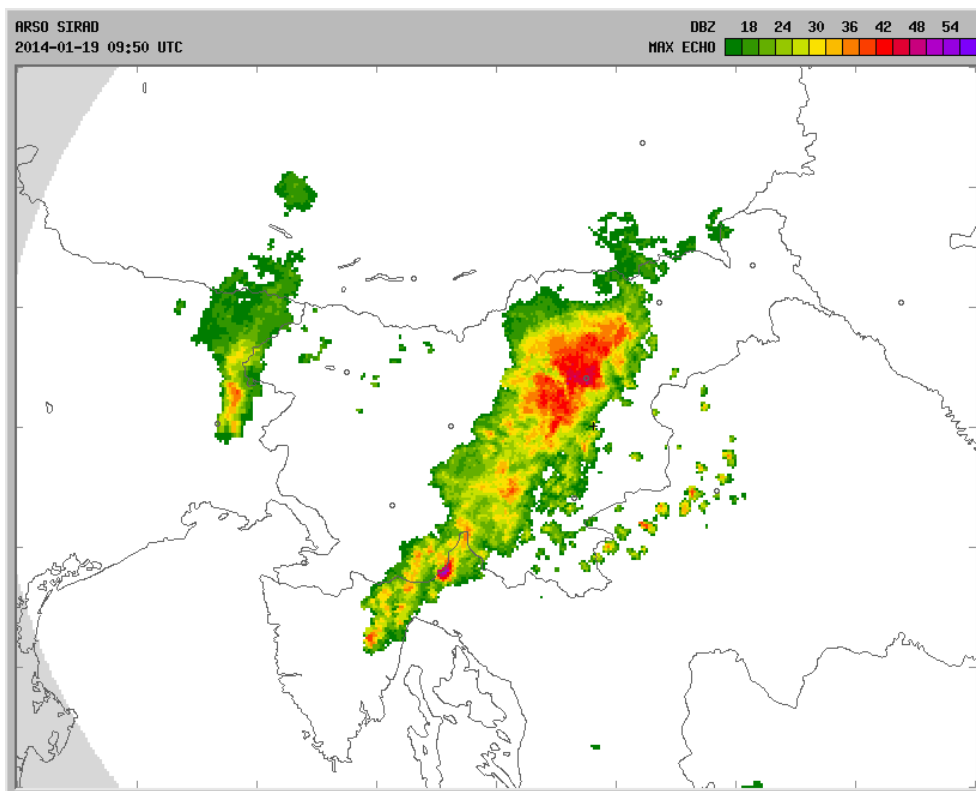
Slika 7. Največja radarska odbojnost padavin 18. januarja ob 2.10 po srednjeevropskem času.

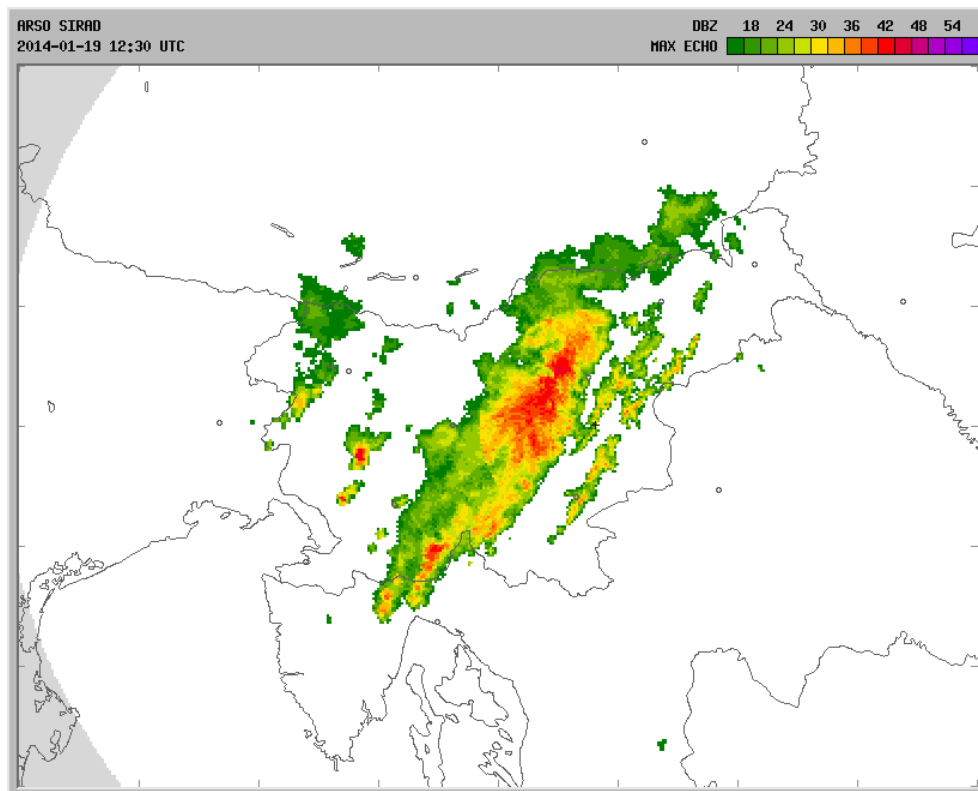
Slika 8. Največja radarska odbojnost padavin 19. januarja ob 5.00 po srednjeevropskem času.

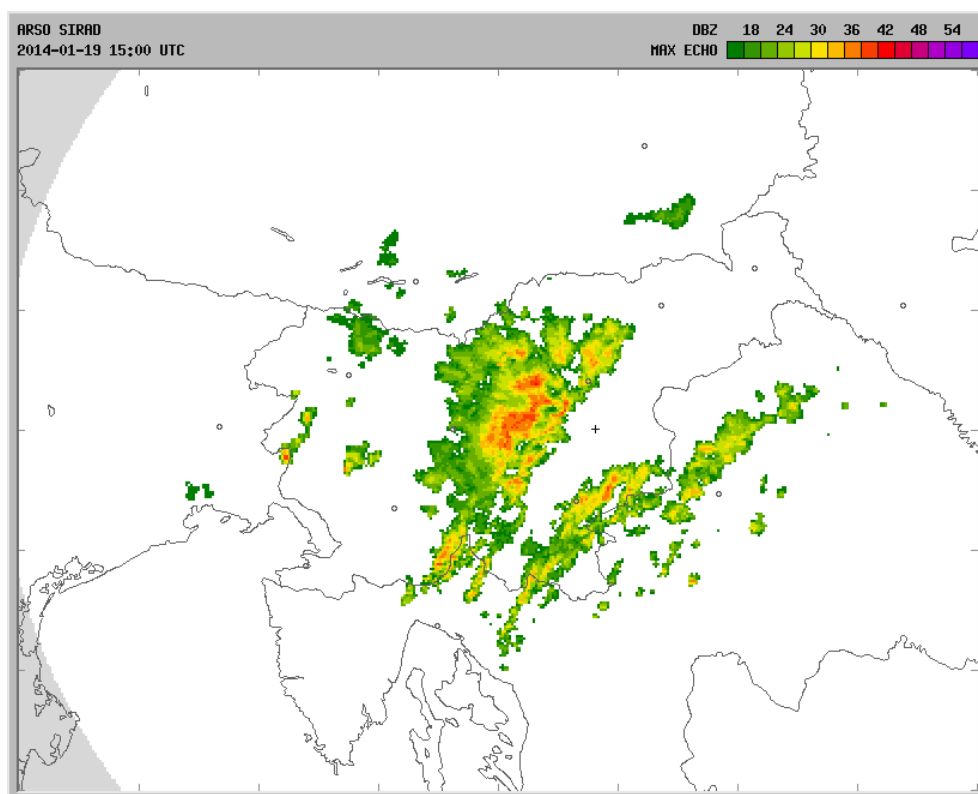
Slika 9. Največja radarska odbojnost padavin 19. januarja ob 8.10 po srednjeevropskem času.

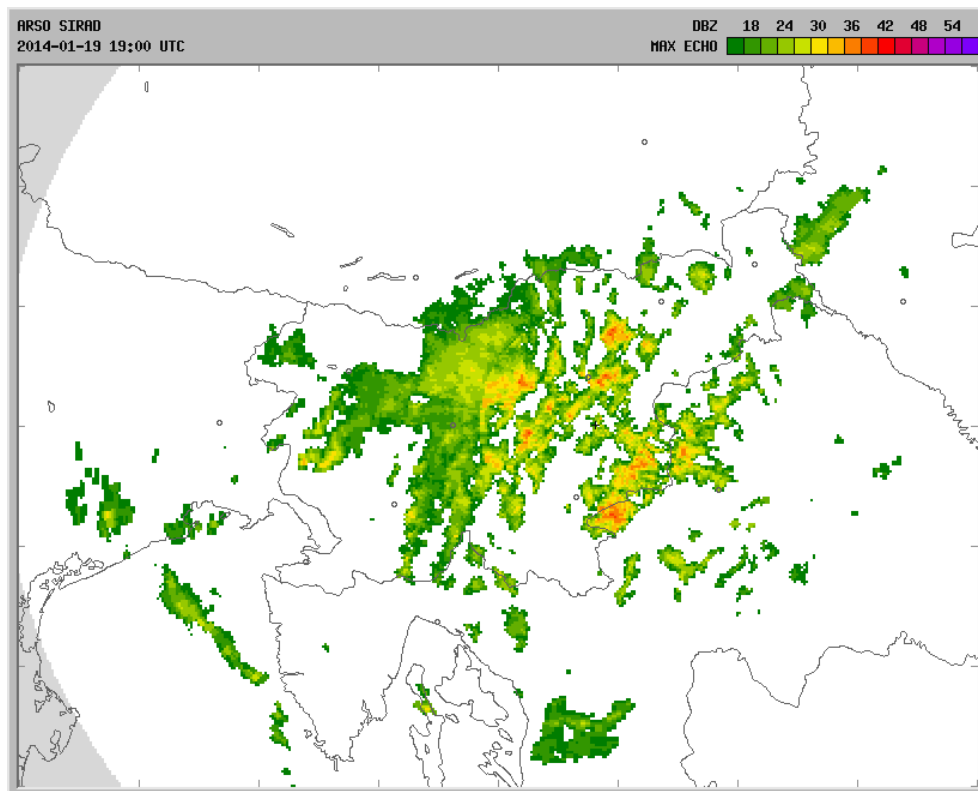
Slika 10. Največja radarska odbojnost padavin 19. januarja ob 10.50 po srednjeevropskem času.

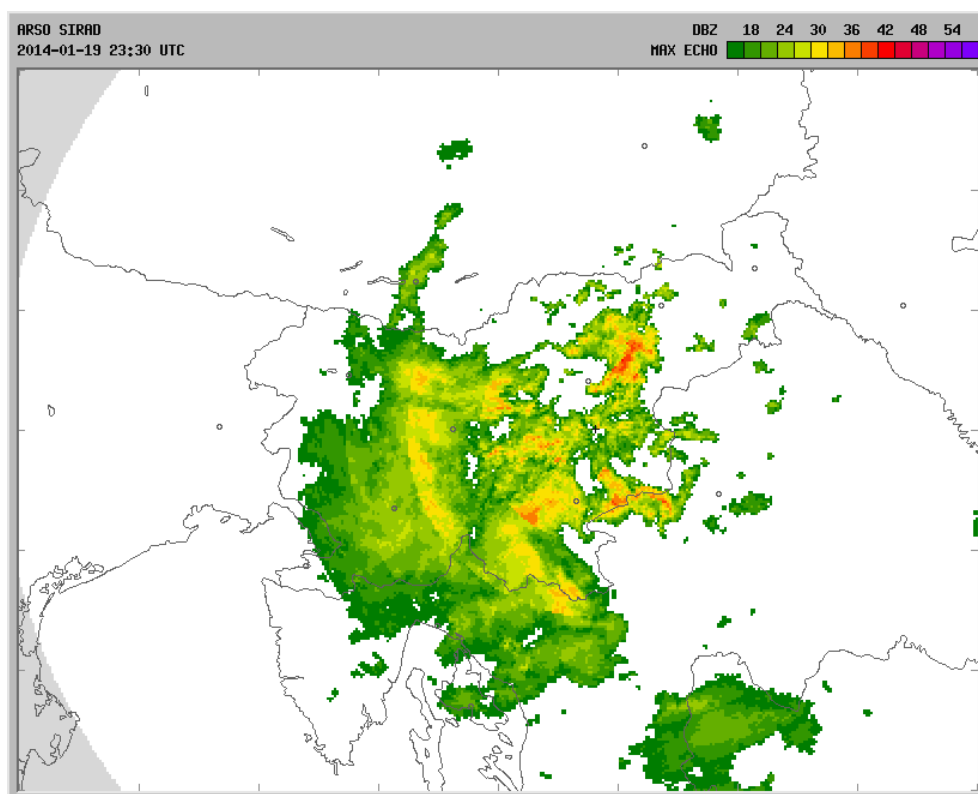
Slika 11. Največja radarska odbojnost padavin 19. januarja ob 13.30 po srednjeevropskem času.

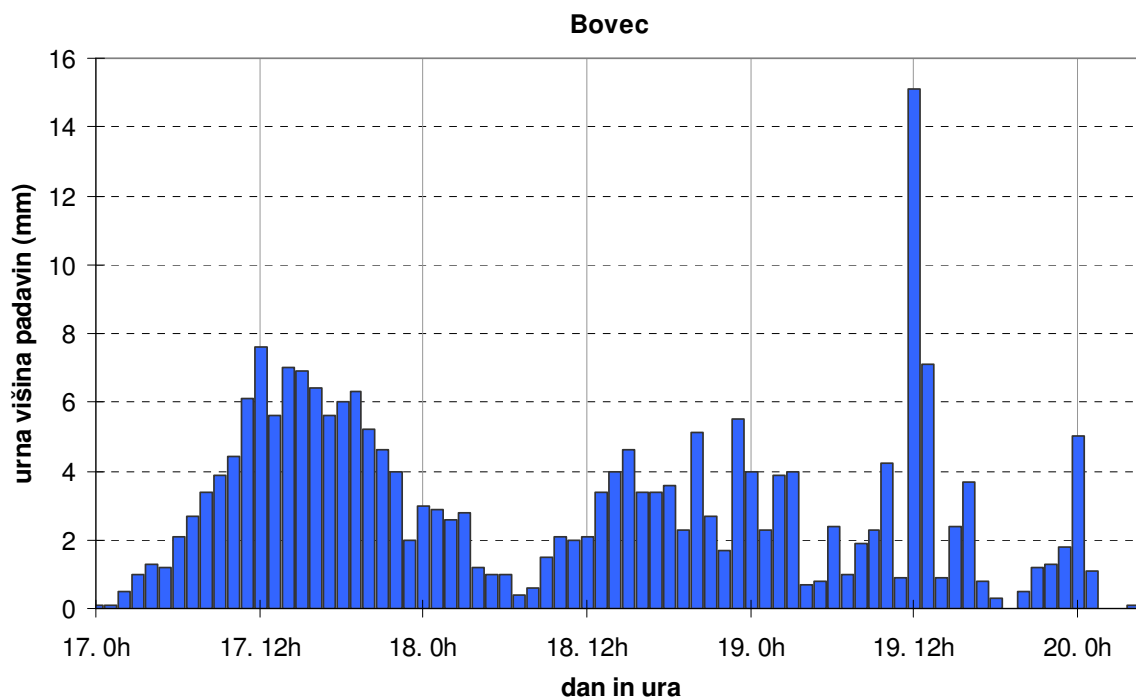
Slika 12. Največja radarska odbojnost padavin 19. januarja ob 16.00 po srednjeevropskem času.

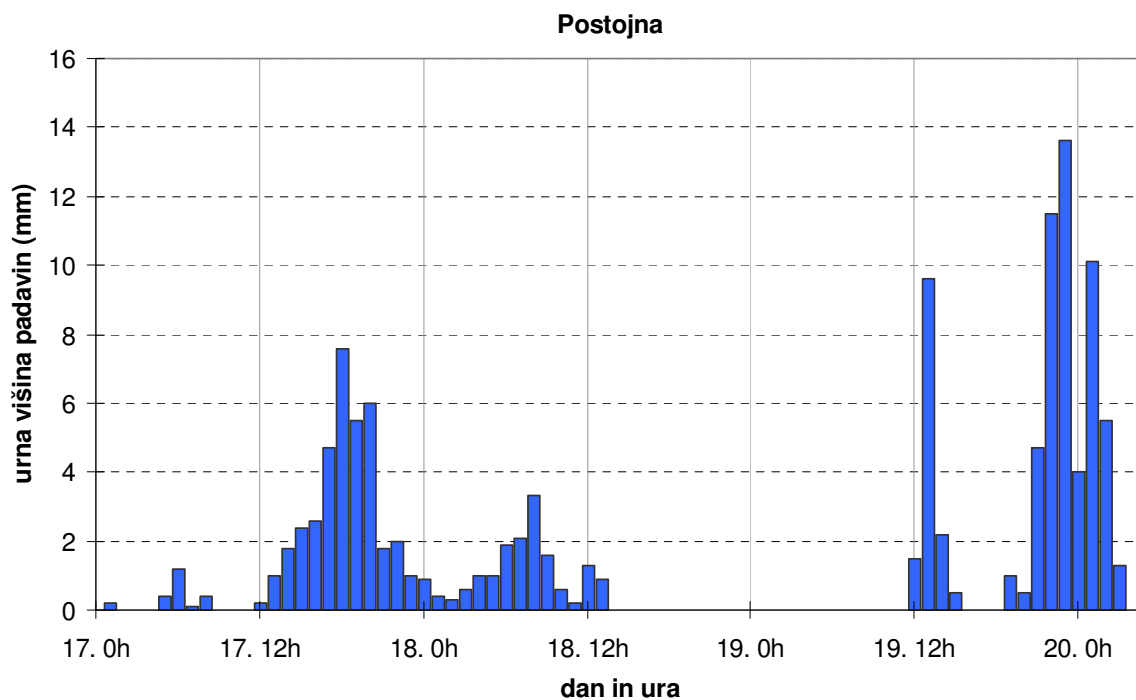
Slika 13. Največja radarska odbojnost padavin 19. januarja ob 20.00 po srednjeevropskem času.

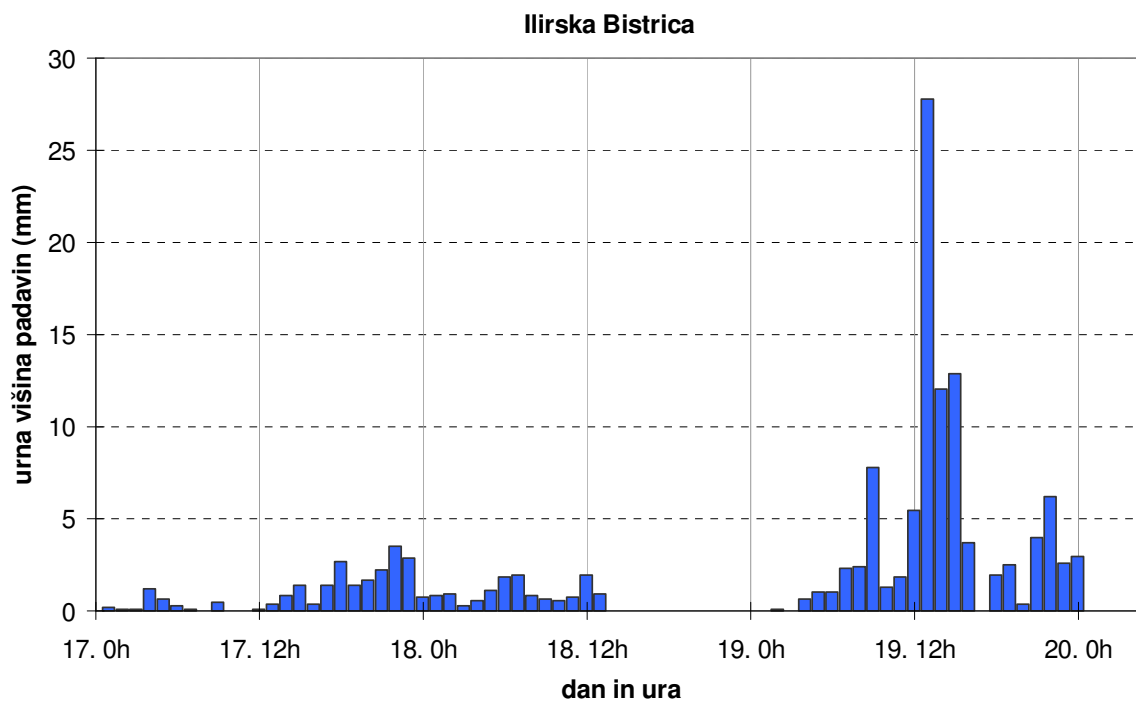
Slika 14. Največja radarska odbojnost padavin 20. januarja ob 0.30 po srednjeevropskem času.

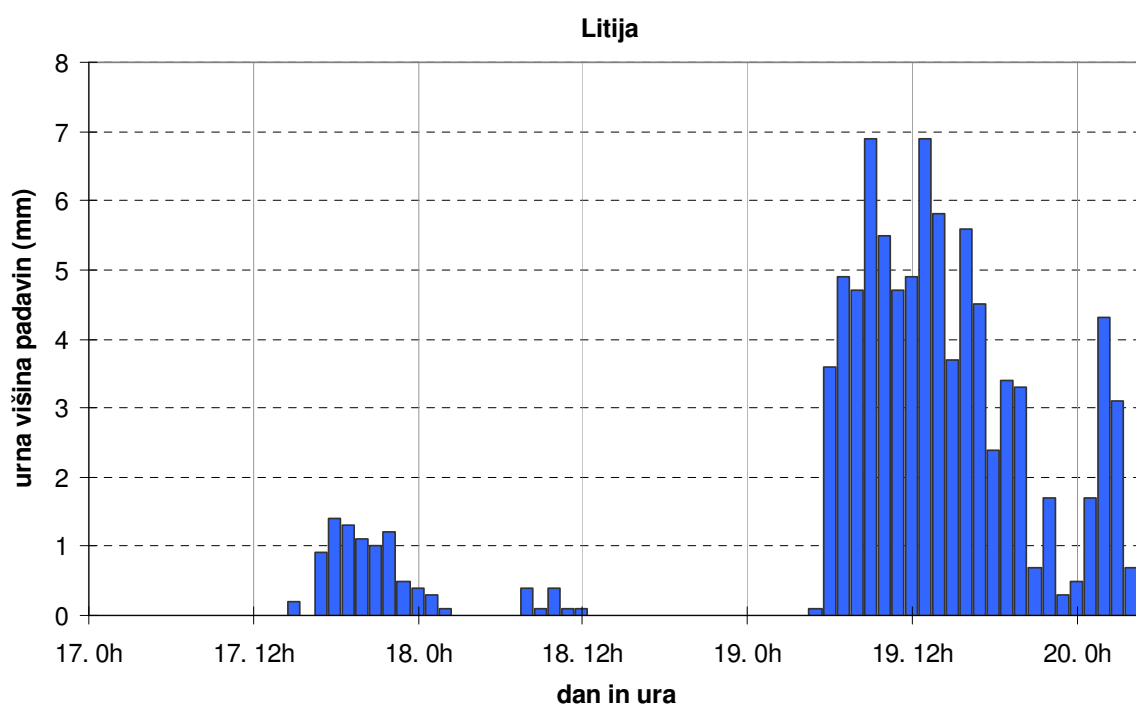
Slika 15. Časovni potek urne višine padavin v Bovcu od 17. do 20. januarja zjutraj

Slika 16. Časovni potek urne višine padavin v Postojni od 17. do 20. januarja zjutraj

Slika 17. Časovni potek urne višine padavin v Ilirski Bistrici od 17. do 20. januarja zjutraj

Slika 18. Časovni potek urne višine padavin v Litiji od 17. do 20. januarja zjutraj

Višina padavin

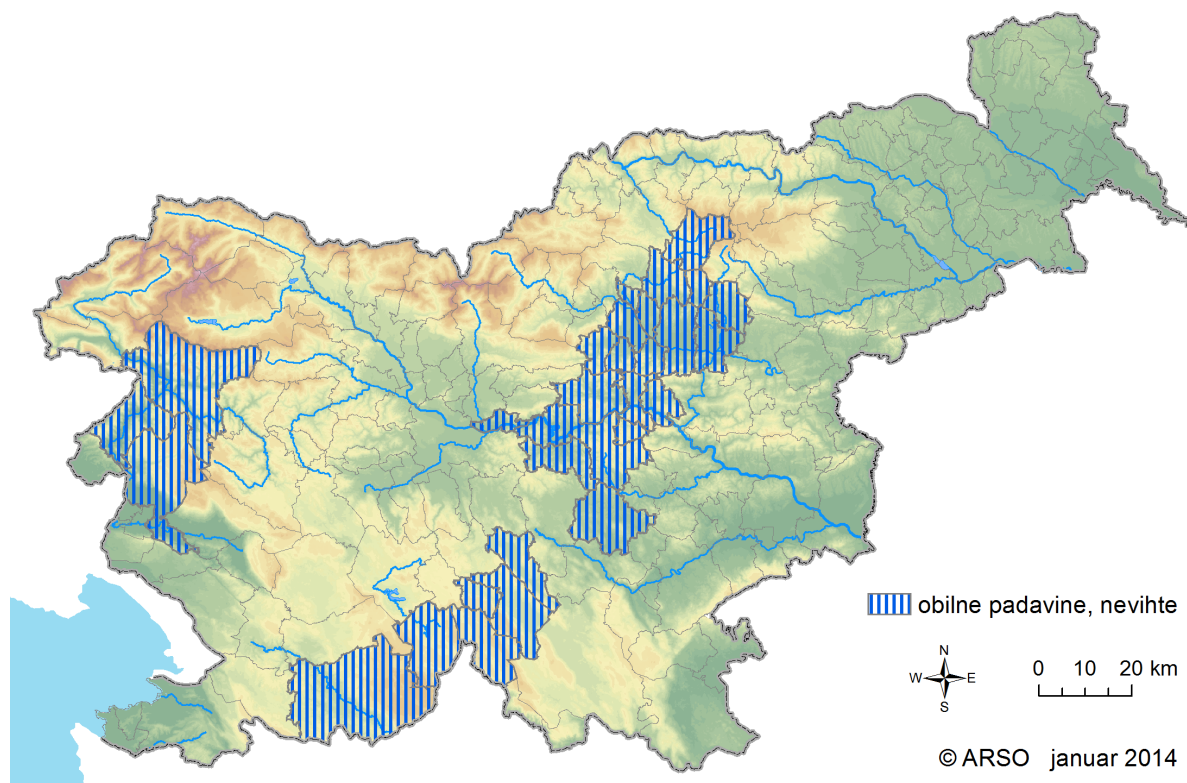
Meritve meteoroloških postaj ARSO in OSMER ter meteoroloških radarjev na Lisci in v Fossalonu kažejo, da je največ dežja padlo na območju Snežnika in Zgornjega Posočja, mestoma več kot 200 mm v dveh dneh (preglednica 1). Uradna mreža meteoroloških postaj ni zajela padavinskega viška na območju Snežnika, zato pa je ljubiteljska samodejna meteorološka postaja na Goljaku nad Zabičami zabeležila 301 mm padavin v 24 urah in 250 mm v 11 urah (Saša Zidar, osebna komunikacija). Več kot 100 mm je padlo tudi marsikje drugje v alpskem svetu, od Goriške do območja Ilirske Bistrice in jugozahoda Dolenjske ter ponekod v Zasavju in na Celjskem. Nasprotno je ponekod na skrajnem severu, zlasti pa na severovzhodu, padlo manj kakor 10 mm dežja. Ogromna količina padavin v zahodnem in osrednjem delu Slovenije je v nekaterih občinah povzročila gmotno škodo (19).

Snežna odeja se je nad okoli 1800 m v obravnavanem obdobju močno odebelila, na Kredarici z 225 na 300 cm.

Preglednica 1. Dvodnevna vsota padavin (mm) na izbranih meteoroloških postajah od 18. januarja zjutraj do 20. januarja zjutraj. Za primerjavo je podan januarski rekord (do vključno leta 2013) skupaj z datumom konca dvodnevnega obdobja. Nove rekordne vrednosti so označene s krepkim rdečim tiskom. V zadnjem stolpcu je navedena dolžina merilnega niza v letih za januar do vključno leta 2013.

merilna postaja	padavine	januarski rekord	datum	dolžina meritev
Šmarata	199	116	30. 1. 1979	52
Babno Polje	172	132	25. 1. 1985	54
Hrib (v Loškem potoku)	164	111	2. 1. 1953	66
Sodražica	145	92	19. 1. 2004	63
Ilirska Bistrica	107	138	4. 1. 1952	61
Prigorica	105	99	19. 1. 2004	53
Nova vas (na Blokah)	101	85	30. 1. 1979	64
Fužina (na Krki)	97	83	2.1.1953	66
Litija	85	72	30.1.1979	65
Čemšenik	78	65	26.1.2001	65
Hrastnik	72	75	28.1.1952	37 ¹

Opombe: ¹ – skupaj z merilnim nizom podnebne postaje Plesko pri Hrastniku

Slika 19. Karta občin z gmotno škodo zaradi obilnih padavin od 18. do 20. januarja 2014. Vir podatkov: Dnevno-informativni bilten Uprave RS za zaščito in reševanje

Viri:

1. Arhiv radarskih slik Agencije RS za okolje
2. Arhiv meteoroloških meritev in radarskih slik meteorološke službe Furlanije-Juljske krajine (OSMER): <http://www.osmer.fvg.it/>
3. Dnevno-informativni bilten Uprave RS za zaščito in reševanje
4. Meteorološki arhiv Agencije RS za okolje

Pripravil: Urad za meteorologijo